

80/1971 Sb.

Vyhláška ministra zahraničních věcí o Smlouvě mezi Československou socialistickou republikou a Polskou lidovou republikou o právních vztazích na československo - polských státních hranicích, o spolupráci a vzájemné pomoci v hraničních otázkách

Účinný od:	19.04.71	Částka:	23/1971 Sb.
Zrušen dnem:	01.09.2002	Vydaná dne:	31.08.71
Druh:	Mezinárodní smlouva		
Autoři předpisu:	Ministr zahraničních věcí		
Derogace:	novelizován, rušen		Předpis zveřejněn ve Sbírce zákonů

**80/1971
VYHLÁŠKA
ministra zahraničních věcí
ze dne 31. května 1971
o Smlouvě mezi Československou socialistickou republikou
a Polskou lidovou republikou o právních vztazích na
československo - polských státních hranicích, o spolupráci
a vzájemné pomoci v hraničních otázkách**

Dne 2. prosince 1967 byla v Praze podepsána Smlouva mezi Československou socialistickou republikou a Polskou lidovou republikou o právních vztazích na československo - polských státních hranicích, o spolupráci a vzájemné pomoci v hraničních otázkách.

Se Smlouvou vyslovilo souhlas Federální shromáždění Československé socialistické republiky a prezident republiky ji ratifikoval. Ratifikační listiny byly vyměněny ve Varšavě dne 19. dubna 1971.

Podle svého článku 33 vstoupila Smlouva v platnost dnem 19 dubna 1971.

České znění Smlouvy se vyhláší současně.

**Ministr:
Ing. Marko v. r.**

**SMLOUVA
mezi Československou socialistickou republikou a Polskou lidovou republikou o právních
vztazích na československo-polských státních hranicích, o spolupráci a vzájemné pomoci v
hraničních otázkách**

Prezident Československé socialistické republiky a Státní rada Polské lidové republiky vedeni snahou prohloubit přátelskou spolupráci a vzájemnou pomoc při vyznačování, udržování a ochraně společných státních hranic a upravit hraniční režim

rozhodli se uzavřít tuto Smlouvu a za tím účelem jmenovali svými zmocněnci:

prezident Československé socialistické republiky plk. Dr. Jindřicha Thona, náměstka ministra vnitra,

Státní rada Polské lidové republiky, div. gen. Grzegorze Korczyńskiego, náměstka ministra národní obrany,

kteří vyměňivše si plné moci, jež byly shledány v dobré a náležité formě, dohodli se na těchto ustanoveních:

**HLAVA I
Průběh a vyznačení státních hranic
Článek 1**

Pro účely této smlouvy výrazy "státní hranice" nebo "hraniční čára" znamenají čáru vytyčenou podle dokumentů o vytyčení státních hranic (dále jen "hraniční dokumenty"), které jsou nedílnou součástí

Smlouvy mezi Československou republikou a Polskou lidovou republikou o konečném vytyčení státních hranic, podepsané ve Varšavě dne 13. června 1958.

Článek 2

1. Na pozemních úsecích a na místech, kde státní hranice protínají stojaté nebo tekoucí vody tak, že přecházejí na druhý břeh, je hraniční čára pevná a probíhá přímočaře od jednoho hraničního znaku ke druhému. Výjimkou je hraniční čára v Tatrách, kde mezi některými sousedními hraničními znaky probíhá hraniční čára lomeně, přesně po vodním předělu.
2. Na společných hraničních cestách v úsecích vedoucích po státních hranicích probíhá hraniční čára středem cesty.
3. Ve společných hraničních příkopech probíhá hraniční čára středem příkopu.
4. Na hraničních vodních tocích (řekách, potocích a kanálech) je hraniční čára pohyblivá a probíhá přímočaře, lomeně nebo po křivce jejich střednicí, nebo střednicí hlavního ramene.

Článek 3

1. Na hraničních vodních tocích se mění průběh hraniční čáry podle přesunu jejich střednice, který je způsoben:
 - a) pozvolnými přirozenými změnami tvarů břehů hraničních vodních toků,
 - b) úpravami hraničních vodních toků, provedenými v dohodě s příslušnými orgány druhé smluvní strany, při nichž nedojde ke změně rozlohy pobřežního území smluvních stran a pokud pobřežní pozemky jedné smluvní strany se nestanou v důsledku těchto úprav suchými pozemky druhé smluvní strany.
2. Při určování hraniční čáry probíhající střednicí hraničního vodního toku nejsou brány v úvahu zátoky, které se na něm nacházejí; za střednici hraničního vodního toku se považuje v takovém případě vyrovnaná čára stejně vzdálená od přiměřeně vyrovnaných čar obou břehů. V místech, kde není možno přesně určit tuto čáru břehů, pokládá se za střednici hraničního vodního toku střednice vodní hladiny při stavu vody, který trvá v roce nejdéle.
3. Dojde-li k náhlé přirozené změně koryta hraničního vodního toku, a není-li jej možno uvést do původního stavu, rozhodnou smluvní strany ve vzájemné dohodě, zda státní hranice na tomto úseku zůstanou nezměněny nebo zda se změní a budou nově vytyčeny.

Článek 4

Jiné změny v průběhu hraniční čáry, než uvedené v článku 3, mohou nastat jen tehdy, uzavřou-li o tom smluvní strany zvláštní smlouvu.

Článek 5

1. Průběh hraniční čáry je vyznačen hraničními znaky jednotlivými (jež tvoří jeden mezník), zdvojenými (jež tvoří dva mezníky) a trojitými (jež tvoří tři mezníky). Hraniční znaky jsou umístěny takto:
 - a) jednotlivě, přímo v hraniční čáře, nebo střídavě po obou stranách společných hraničních cest, příkopů a hraničních vodních toků,
 - b) zdvojeně, na začátku a na konci společných hraničních cest, příkopů a hraničních vodních toků a na místech, kde pro terénní překážky není možné osadit hraniční znak přímo do hraniční čáry,
 - c) trojitě, obdobně jako u zdvojených hraničních znaků v případech, kdy použití zdvojených hraničních znaků nedostačuje pro zřetelné vyznačení průběhu hraniční čáry.
2. Styk státních hranic Československé socialistické republiky, Polské lidové republiky a Svazu sovětských socialistických republik na jihozápadním svahu Kremence je vyznačen železobetonovým monolitem tvaru trojbokého komolého jehlanu; styk státních hranic Československé socialistické republiky, Polské lidové republiky a Německé demokratické republiky v korytě řeky Lužické Nisy je vyznačen třemi železobetonovými monolity, každý ve tvaru trojbokého komolého jehlanu.
3. Průběh hraniční čáry v zátopě Oravské přehrady je vyznačen železobetonovými monolity, každý ve tvaru čtyřbokého komolého jehlanu.

4. Hraniční čára probíhající skalnatým terénem, zejména v oblasti Tater a Krkonoš, je vyznačena rovněž hraničními znaky vytesanými přímo do skály.

5. Rozměry, tvar a číselné označení hraničních znaků, jakož i jejich poloha ve vztahu k hraniční čáře, jsou stanoveny v hraničních dokumentech.

6. Vyznačení hraniční čáry jiným způsobem, než který byl přijatý při vytyčení průběhu státních hranic, nebo nahrazení dosavadních hraničních znaků znaky jiného typu, se může uskutečnit jen tehdy, uzavřou-li o tom smluvní strany zvláštní smlouvu.

HLAVA II **Udržování státních hranic a hraničních znaků** Článek 6

1. Příslušné orgány smluvních stran udržují státní hranice na celé délce tak, aby jejich průběh byl stále jasný a zřetelný.

2. Podél státních hranic je udržován v náležitém stavu a očišťován od porostů hraniční pruh široký 1 metr po každé straně státních hranic, počítáno od koruny stromů, podél státních hranic probíhajících hraničními vodními toky hraniční pruh široký 2 m na každém břehu. Toto ustanovení se však netýká vegetačního zpevnění břehů.

3. Pěstování vysokých kultur a stavba jakýchkoliv budov a zařízení v hraničním pruhu stanoveném v odstavci 2 nejsou dovoleny kromě případů, kdy se příslušné orgány obou smluvních stran dohodnou jinak. Zákaz stavby budov a zařízení se netýká budov a zařízení určených k ochraně státních hranic.

4. Příslušné orgány smluvních stran zajišťují na svém území čištění hraničního pruhu stanoveného v odstavci 2.

Článek 7

1. Příslušné orgány obou smluvních stran provádějí společné prohlídky v průběhu hraniční čáry na hraničních vodních tocích měření a jinými pracemi v terénu. Tyto prohlídky se vykonávají každých deset let, pokud o to příslušné orgány jedné ze smluvních stran nepožádají dříve.

2. Zjistí-li se změna v průběhu hraniční čáry ve smyslu článku 3 odstavce 1, provedou příslušné orgány obou smluvních stran nové zaměření a vyznačení platného průběhu hraniční čáry. O těchto pracích vyhotoví zápis, jehož vzor stanoví příslušné orgány smluvních stran; každý zápis se připojí k hraničním dokumentům. Dojde-li ke změně průběhu hraniční čáry ve smyslu článku 3 odstavce 3 a článku 4, příslušné orgány obou smluvních stran vyhotoví dokumenty o novém vytyčení státních hranic.

3. K provedení prací uvedených v odstavci 1 a 2 příslušné orgány smluvních stran povolají na základě parity odborníky, jakož i jiné osoby.

4. Zápisy a dokumenty vyhotovené ve smyslu odstavce 2 podléhají schválení podle právních předpisů smluvních stran a vstupují v platnost dnem výměny nót o jejich schválení.

5. Nové dokumenty pro jednotlivé úseky hraničních vodních toků uvedené v odstavci 4 nahrazují hraniční dokumenty ve vztahu k těmto úsekům.

6. Příslušné orgány smluvních stran udržují v náležitém stavu břehy hraničních vodních toků tak, aby - s výjimkou případů uvedených v článku 3 a 4 - nedocházelo ke změně v průběhu hraniční čáry.

Článek 8

1. Příslušné orgány smluvních stran udržují hraniční znaky v takovém stavu, aby jejich umístění, vzhled, tvar, rozměry a barvy odpovídaly požadavkům stanoveným hraničními dokumenty.

2. Příslušné orgány smluvních stran provádějí jednou za pět let společně přezkoušení stavu a rozmístění hraničních znaků ve smyslu odstavce 1; o těchto pracích vyhotoví příslušný protokol. Podle potřeby se v rámci tohoto přezkoušení mohou uskutečnit práce spojené s vyměřováním, které provádějí příslušné orgány té smluvní strany, jež podle ustanovení článků 9 a 10 tyto znaky udržuje; těchto prací se zúčastní zástupci příslušných orgánů druhé smluvní strany.

3. Práce spojené s vyměřováním ve smyslu odstavce 2 se mohou v odůvodněných případech uskutečnit i mimořádně, pokud se na tom příslušné orgány dohodnou.

4. Protokol vyhotovený ve smyslu odstavce 2 obsahuje zejména výsledek společného přezkoušení stavu a rozmístění hraničních znaků, průběhu hraniční čáry, stavu hraničního pruhu stanoveného v článku 6 a termíny provedených prací spojených s udržováním hraničních znaků. K tomuto protokolu budou připojeny zápisy vyhotovené podle článku 7 odstavce 2 a podle článku 11 odstavce 7; protokol podléhá schválení ve smyslu článku 7 odstavce 4.

Článek 9

Smluvní strany udržují hraniční znaky takto:

- a) hraniční znaky osazené na území Československé socialistické republiky udržuje československá strana a hraniční znaky osazené na území Polské lidové republiky udržuje polská strana,
- b) hraniční znaky osazené přímo v hraniční čáře udržuje každá ze stran na úsecích jí přidělených; po uplynutí každého pětiletého období si obě strany vymění udržování úseků,
- c) hraniční znaky vyznačující styk státních hranic Československé socialistické republiky, Polské lidové republiky a Svazu sovětských socialistických republik a styk státních hranic Československé socialistické republiky, Polské lidové republiky a Německé demokratické republiky uvedené v článku 5 odstavci 2 udržují smluvní strany podle zvláštních dohod.

Článek 10

1. Určují se tyto úseky pro udržování hraničních znaků:

úsek 1 - od hraničního znaku I/1 (Kremenec) k hraničnímu znaku 137/1,

úsek 2 - od hraničního znaku 137/1 k hraničnímu znaku II/1,

úsek 3 - od hraničního znaku II/1 k hraničnímu znaku II/172,

úsek 4 - od hraničního znaku II/172 k hraničnímu znaku III/1,

úsek 5 - od hraničního znaku III/1 k hraničnímu znaku 160/9,

úsek 6 - od hraničního znaku 160/9 k hraničnímu znaku IV/1,

úsek 7 - od hraničního znaku IV/1 k hraničnímu znaku 132/12,

úsek 8 - od hraničního znaku 132/12 k hraničnímu znaku V/1,

úsek 9 - od hraničního znaku V/1 k hraničnímu znaku V/143,

úsek 10 - od hraničního znaku V/143 k hraničnímu znaku VI/1,

úsek 11 - od hraničního znaku VI/1 k hraničnímu znaku VI/83,

úsek 12 - od hraničního znaku VI/83 k hraničnímu znaku na styku státních hranic Československé socialistické republiky, Polské lidové republiky a Německé demokratické republiky.

2. V období pěti let počítáno ode dne, kdy tato smlouva vstoupí v platnost, udržují hraniční znaky:

a) československá strana na úsecích 1, 3, 5, 7, 9, 11,

b) polská strana na úsecích 2, 4, 6, 8, 10, 12.

3. Na základě protokolu vyhotoveného ve smyslu článku 8 odstavce 4 provedou v nejkratší době příslušní hraniční zmocněnci předání a převzetí úseků ve smyslu článku 9 písmene b).

Článek 11

1. Dojde-li ke ztrátě, zničení nebo poškození hraničního znaku, provedou jeho obnovu nebo opravu příslušné orgány té smluvní strany, na jejímž území se hraniční znak nachází nebo která hraniční znak udržuje.

2. Při obnově nebo opětovném osazení hraničních znaků, které byly poškozeny nebo zničeny na hraničních vodních tocích, lze změnit umístění těchto znaků a nově je osadit tam, kde nebudou ohroženy

nebo zničeny; takové přemístění hraničního znaku nemá vliv na průběh hraniční čáry.

3. Ustanovení odstavce 2 lze použít rovněž v nezbytných případech na úsecích státních hranic probíhajících společnými hraničními cestami a příkopky, jakož i soutěskami.
4. V nezbytných případech lze osadit doplňkové hraniční znaky tak, aby se nezměnil průběh hraniční čáry. Tyto znaky musí odpovídat vzorům uvedeným v hraničních dokumentech.
5. Obnova, opětovné osazení hraničních znaků nebo jejich přemístění, jakož i osazení doplňkových hraničních znaků, lze provést jen společně příslušnými orgány smluvních stran.
6. Zjistí-li se, že měřické údaje vykázané v hraničních dokumentech se neshodují s výsledky společného měření provedeného v terénu, platí v tomto případě výsledky z terénních měření za podmínky, že od doby vytyčení státních hranic se umístění hraničních znaků nezměnilo.
7. Pro každý hraniční znak osazený na novém místě ve smyslu ustanovení odstavce 5 a pro případ uvedený v odstavci 6, pořídí se zápis, o němž je zmínka v článku 7 odstavci 2, a to ve dvou vyhotoveních, každý v jazyce českém nebo slovenském a polském; zápis musí odpovídat hraničním dokumentům a musí být k nim připojen. Ustanovení článku 7 odstavce 4 platí obdobně.
8. Příslušné orgány smluvních stran učiní potřebná opatření k zajištění náležité ochrany hraničních znaků. V případě poškození nebo zničení hraničního znaku hradí náklady spojené s jeho opravou nebo obnovou strana, na jejímž území má bydliště osoba, která poškození nebo zničení způsobila; nelze-li zjistit tuto osobu nebo je-li poškození nebo zničení hraničního znaku důsledkem přírodních vlivů, hradí náklady spojené s opravou nebo obnovou smluvních strana, která tento hraniční znak podle ustanovení článku 9 udržuje.

HLAVA III **Hraniční zmocněnci** Článek 12

1. Zřizují se hlavní hraniční zmocněnci, zástupci hlavních hraničních zmocněnců, hraniční zmocněnci, zástupci hraničních zmocněnců a pomocníci hraničních zmocněnců, kteří plní úkoly vyplývající pro ně z této smlouvy.
2. Vláda každého státu jmenuje hlavního hraničního zmocněnce pro československo-polské státní hranice.
3. Příslušný ministr jmenuje zástupce hlavního hraničního zmocněnce, hraničního zmocněnce a jejich zástupce.
4. Hraniční zmocněnec jmenuje své pomocníky.

Článek 13

1. Hlavní hraniční zmocněnci zejména:
 - a) vyhodnocují problematiku ochrany státních hranic, stav a údržbu hraničních znaků a společně provádějí opatření k řádnému zajištění státních hranic,
 - b) koordinují činnost hraničních zmocněnců,
 - c) koordinují činnost pohraničních orgánů při ochraně státních hranic a stanoví zásady pro provádění společných opatření na státních hranicích,
 - d) projednávají závažné události na státních hranicích,
 - e) projednávají otázky, které nebyly vyřešeny hraničními zmocněnci nebo otázky, které přesahují pravomoc hraničních zmocněnců,
 - f) postupují k projednávání diplomatickou cestou otázky, které nemohli vyřešit a otázky, které přesahují jejich pravomoc; o postoupení otázky k projednání se informují.
2. Ustanovení odstavce 1 nevylučuje možnost, aby byly předány hlavním hraničním zmocněncům k dalšímu projednání otázky, které byly projednány diplomatickou cestou.

Článek 14

1. Hraniční zmocněnci vyhodnocují stav ochrany státních hranic a koordinují službu pohraničních orgánů.

2. Hraniční zmocněnci prošetřují, projednávají a v případech, kde to jejich působnost připouští, řeší události a jiné případy na státních hranicích, a to zejména:

a) střelbu přes státní hranice a její následky,

b) usmrcení nebo ublížení na zdraví v důsledku činnosti, jež vyvolala tyto následky na území druhé smluvní strany,

c) neoprávněný přechod státních hranic,

d) neoprávněné zdržování se říčních plavidel u břehu druhé smluvní strany,

e) nálezy předmětů a zvířat, která se ocitla na území druhé smluvní strany,

f) přemístění, poškození nebo zničení hraničních znaků; za tím účelem provádějí obhlídku stavu a rozmístění hraničních znaků a zároveň stavu hraničního pruhu zmíněného v článku 6 odstavci 2, vzájemně se informují o zjištěných nedostatcích a předávají si návrhy na odstranění závad,

g) krádež, rozkrádání nebo zničení a poškození majetku na území druhé smluvní strany,

h) neoprávněný styk přes státní hranice,

i) případy narušení pořádku na státních hranicích, jejichž důsledkem vznikne nárok na náhradu škody,

j) jiné hraniční otázky, které nemusí být řešeny hlavním hraničním zmocněncem nebo diplomatickou cestou.

3. Hraniční zmocněnci vykonávají každé 2 roky společné obhlídky hraničních znaků a hraničního pruhu zmíněného v článku 6 odstavci 2; společné obhlídky se mohou uskutečnit i mimořádně.

4. Hraniční zmocněnci se neprodleně informují o případech hromadného výskytu nemocí lidí, zvířat a rostlin, výskytu polních a lesních škůdců, jakož i nebezpečí požáru v pohraničních oblastech, aby mohly příslušné orgány provést opatření proti šíření těchto nemocí, škůdců nebo požárů.

5. Hraniční zmocněnec může předat každou otázku, která má zvlášť velký význam, k projednání hlavnímu hraničnímu zmocněnci, o čemž informuje zároveň hraničního zmocněnce druhé smluvní strany.

6. Zvlášť vážné případy na státních hranicích, jako jsou zejména usmrcení a těžká újma na zdraví, musí být vždy postupovány prostřednictvím hlavního hraničního zmocněnce k projednání diplomatickou cestou; avšak i v těchto případech mají hraniční zmocněnci povinnost případ náležitě prošetřit.

7. Prošetřování událostí a jiných případů na státních hranicích se provádí na místě samém. Je-li to nutné, vyhotoví se o průběhu a výsledku tohoto vyšetřování protokol doložený potřebnými náčrtky, fotografie a jinými doklady; tyto úkony nemají charakter vyhledávání ani vyšetřování.

8. Ustanovení tohoto článku nevyklučují možnost, aby otázky, které byly projednány hlavními hraničními zmocněnci nebo diplomatickou cestou, byly předány k projednání hraničním zmocněncům.

Článek 15

1. Zástupci hlavních hraničních zmocněnců a zástupci hraničních zmocněnců mají v rozsahu jim vymezené činnosti stejná práva a povinnosti jako zmocněnci, které zastupují.

2. Pomocníci hraničních zmocněnců plní úkoly uložené jim hraničními zmocněnci nebo jejich zástupci.

Článek 16

Hlavní hraniční zmocněnci, jejich zástupci, hraniční zmocněnci, jejich zástupci a pomocníci setkávají se zásadně na společných hraničních schůzkách nebo jednáních.

Článek 17

1. Hraniční zmocněnci jsou povinni provádět přiměřená opatření, aby zabraňovali neoprávněným přechodům státních hranic. Hraniční zmocněnci se vzájemně informují o opatřeních provedených proti

narušitelům státních hranic.

2. Pohraniční orgány jsou povinny bezodkladně po obdržení hlášení o neoprávněném přechodu státních hranic učinit taková opatření, aby dopadly osobu, která narušila státní hranice; s výsledkem musí být seznámen hraniční zmocněnec druhé smluvní strany.

3. V případě, že stopy osoby, která neoprávněně překročila státní hranice, vedou na území druhé smluvní strany, musí stíhající orgán bezodkladně předat všechny potřebné údaje pohraničním orgánům druhé smluvní strany a tím jim umožnit další stíhání.

4. V případě, že se vede bezprostřední stíhání přes státní hranice, může se stíhání na území druhé smluvní strany provádět se souhlasem jejího hraničního zmocněnce nebo jeho zástupce; bez tohoto souhlasu může se vést stíhání - s výjimkou měst a obcí - jen v případech, kdy prodlení by mohlo způsobit nebezpečí útoku pachatele, ale jen do místa, v němž stíhající orgán zastihne orgán druhé smluvní strany; stíhání na území druhé smluvní strany nesmí být prováděno do větší hloubky než pět kilometrů. Při stíhání nesmí stíhající orgán použít zbraně s výjimkou případů nutné obrany, rovněž nesmí provádět osobní a domovní prohlídku; může se však přesvědčit, zda zadržená osoba nemá u sebe předměty, kterých by mohla použít k útoku proti stíhajícímu orgánu, a tyto předměty odebrat.

5. Za bezprostřední stíhání se považuje případ, kdy stíhaný je v dohledu stíhajícího orgánu, nebo jde-li služební pes po pachové stopě.

6. Osoba zadržená při stíhání na území druhé smluvní strany bude předána pohraničním orgánům této strany spolu s předměty, které měla u sebe v době stíhání a zadržení. Ustanovení článků 18 až 20 platí obdobně.

Článek 18

1. Osoby, které úmyslně neoprávněně přešly státní hranice a byly zadrženy, budou na základě rozhodnutí hraničního zmocněnce smluvní strany, na jejímž území byly zadrženy, předány hraničnímu zmocněnci druhé smluvní strany, a to zpravidla do čtyřiceti osmi hodin od okamžiku zadržení. Současně budou předány předměty, které tyto osoby měly u sebe v okamžiku zadržení a které byly vyvezeny z území druhé smluvní strany. Nebudou však vráceny nezákonně získané platební prostředky té smluvní strany, na jejímž území byla osoba zadržena.

2. Osoby uvedené v odstavci 1 nebudou předány, jestliže jsou občany té smluvní strany, na jejímž území byly zadrženy.

3. Osoby uvedené v odstavci 1 nemusí být předány, jestliže kromě neoprávněného přechodu státních hranic spáchaly jiný trestný čin na území té smluvní strany, kde byly zadrženy, a je pro tento trestný čin proti těmto osobám vedeno trestní stíhání.

4. Nedošlo-li k předání osob uvedených v odstavci 1 z důvodů uvedených v odstavci 3 nebo nelze-li předání provést do čtyřiceti osmi hodin z jakýchkoli jiných příčin, je nutno o tom nejpozději do osmi dnů od okamžiku zadržení takovéto osoby uvědomit hraničního zmocněnce druhé smluvní strany a sdělit příčiny. V takových případech o předání rozhodují příslušné orgány.

Článek 19

1. Osoby, které neúmyslně přešly neoprávněně státní hranice a byly zadrženy na území jedné smluvní strany, budou předány neprodleně nejbližšímu pohraničnímu orgánu té smluvní strany, z jejíhož území přišly. Současně budou předány předměty, které tyto osoby měly u sebe v okamžiku zadržení a které byly vyvezeny z území druhé smluvní strany.

2. Jestliže se osoby uvedené v odstavci 1 dopustily trestného činu na území té smluvní strany, kde byly zadrženy, platí ustanovení článku 18 odstavce 3 a 4 obdobně.

Článek 20

Hraniční zmocněnec jedné smluvní strany může odmítnout nebo odložit převzetí osob, o nichž pojednává článek 18 nebo 19, předávaných hraničním zmocněncem druhé smluvní strany, přičemž sdělí příčiny odmítnutí nebo odložení převzetí.

Článek 21

1. Hraniční zmocněnci projednávají společně nároky na náhradu škody, způsobené porušením pořádku na státních hranicích, nepřesahují-li škody vzniklé na území Československé socialistické republiky Kčs 1000

a škody vzniklé na území Polské lidové republiky 1500 zlotých. Nedojde-li mezi nimi k dohodě, bude věc postoupena k dalšímu opatření hlavnímu hraničnímu zmocněnci. Jestliže hlavní hraniční zmocněnec záležitost nevyřídí nebo převyšuje-li škoda uvedenou částku, bude záležitost postoupena k projednání diplomatickou cestou.

2. O způsobu úhrad odškodnění se dohodnou příslušné orgány smluvních stran podle platných předpisů o platebním styku mezi oběma státy.

3. Rozhodnutí hraničních zmocněnců v případech uvedených v odstavci 1 nevyklučují možnost uplatňovat nároky u soudu.

4. Výše částek uvedených v odstavci 1 se může měnit výměnou nót.

Článek 22

1. Hlavní hraniční zmocněnci a jejich zástupci, hraniční zmocněnci a jejich zástupci, pomocníci, experti, překladatelé a jiné osoby doprovázející je při přechodu státních hranic a v době pobytu na území druhé smluvní strany, v souvislosti s výkonem jejich služební činnosti vyplývající z této smlouvy, jsou osvobozeni od dovozních a vývozních omezení, od cla a jiných poplatků, pokud jde o jejich služební dokumenty, dopravní prostředky a jiné předměty určené pro jejich úřední činnost a nezbytnou osobní potřebu.

2. Hlavní hraniční zmocněnci a jejich zástupci, hraniční zmocněnci a jejich zástupci jsou při překračování státních hranic v souvislosti se svojí služební činností ve smyslu této smlouvy osvobozeni od celní prohlídky; osvobození se vztahuje i na předměty uvedené v odstavci 1 a jimi převážené.

3. Osoby uvedené v odstavci 1 mohou za pobytu na území druhé smluvní strany nosit služební stejnokroj a osobní zbraň; při výkonu své funkce na tomto území požívají osobní nedotknutelnosti; jejich služební dokumenty jsou rovněž nedotknutelné. Druhá smluvní strana bude poskytovat těmto osobám nezbytnou pomoc, a to zejména tím, že jim na požádání poskytne dopravní prostředky, ubytování a spojení s jejich vlastními orgány.

HLAVA IV

Používání společných cest a stezek

Článek 23

1. Hraniční cesty, které byly smluvními stranami uznány v hraničních dokumentech za společné, jakož i cesty a stezky, které se částečně nacházejí na území jedné smluvní strany a byly jinými smlouvami stanoveny jako společné, jsou přístupny občanům obou států bez rozdílu.

2. Příslušné orgány smluvních stran určují ve vzájemné dohodě zásady udržování společných cest a stezek.

Článek 24

1. Občané smluvních stran používající společných cest a stezek podléhají právním předpisům svého státu.

2. Pohraniční a celní orgány smluvních stran mohou při výkonu služby na společných cestách a stezkách žádat předložení průkazu totožnosti od všech osob, které těchto cest a stezek používají.

3. Dopustí-li se občan jedné ze smluvních stran používající společné cesty nebo stezky nezákonného jednání podle právních předpisů svého státu, mohou jej orgány uvedené v odstavci 2 zadržet a zajistit věci, které byly předmětem nebo sloužily ke spáchání nezákonného jednání.

4. Občané smluvních stran zadrženi na společných cestách a stezkách podle odstavce 3 budou předáni orgánům svého státu. Současně se zadržеныmi občany se předají věci, které měli v době zadržení u sebe s výjimkou nezákonně získaných platebních prostředků té smluvní strany, jejímiž orgány byli zadrženi.

5. V případě zadržení občanů smluvních stran v okamžiku společného nezákonného jednání orgán provádějící zadržení předá zadržného občana druhé smluvní strany spolu s věcmi, které má u sebe, orgánům jeho státu. Předání nepodléhají ty věci, které byly předmětem nebo sloužily ke spáchání nezákonného jednání a nezákonně získané platební prostředky té smluvní strany, jejíž orgány provedly zadržení.

6. Předání osob zadržovaných podle odstavce 4 a 5 je třeba uskutečnit do čtyřiceti osmi hodin od okamžiku zadržení.

HLAVA V
Používání železnic, silnic, vodních cest a jiných zařízení sloužících dopravě, jimiž probíhají státní hranice nebo jež jsou jimi přeřaty

Článek 25

1. Provoz na železnicích, silnicích, vodních cestách a jiných zařazeních sloužících dopravě, jimiž probíhají státní hranice nebo jež jsou jimi přeřaty, a na vyznačených hraničních přechodech upravují zvláštní smlouvy, které rovněž upravují otázky jejich údržby a obnovy.
2. V místech, kde jsou státní hranice přeřaty ve smyslu odstavce 1, umísřují příslušné orgány každé smluvní strany na svém území zábrany (závory), nebo zvláštní znaky a udržují je v náležitém stavu.

HLAVA VI
Zemědělství, lesní hospodářství, rybolov a myslivost

Článek 26

1. Na pozemcích přiléhajících ke státním hranicím hospodařá každá smluvní strana tak, aby nezpůsobila škody hospodářství druhé smluvní strany; zejména použije vhodných prostředků, aby zabránila hromadnému výskytu nemocí lidí, zvířat, rostlin a hromadnému výskytu polních a lesních škůdců. Příslušné orgány smluvních stran poskytují si při tom vzájemnou pomoc.
2. Příslušné orgány smluvní strany, na jejímž území vznikl lesní požár v blízkosti státních hranic, použijí všech možných opatření, aby požár lokalizovaly a uhasily a zabránily jeho rozšíření přes státní hranice. Vznikne-li nebezpečí, že lesní požár se rozšířá přes státní hranice, tyto orgány uvědomí bezodkladně příslušné orgány druhé smluvní strany, aby bylo možno použít vhodných prostředků k lokalizaci požáru.

Článek 27

1. Osoby bydlící na území jedné ze smluvních stran mohou lovit ryby v hraničních vodách až po hraniční čáru, přičemž musí dodržovat platné předpisy státu, z jehož území loví.
2. Lovení ryb je dovoleno zásadně ve dne, od východu do západu slunce. Lovení ryb v noci se může provádět jen se souhlasem pohraničních orgánů.
3. Rybolov a ochrana ryb v hraničních vodách se upravuje zvláštní smlouvou.

Článek 28

1. Příslušné orgány smluvních stran se v případě potřeby dohodnou o otázkách týkajících se ochrany spárkaté a pernaté zvěře, jakož i o současně probíhajících obdobích zákazu lovu na jednotlivých úsecích státních hranic.
2. Pohraniční orgány smluvních stran se uvědomí o době a místech, kde budou pořádány v blízkosti státních hranic hony s použitím střelných zbraní.
3. Při honech je zakázáno střílet nebo honit spárkatou nebo pernatou zvěř na území druhé smluvní strany.

HLAVA VII
Společná ustanovení

Článek 29

Smluvní strany se uvědomí výměnou nót, které orgány budou příslušné ve smyslu této smlouvy. Výměna nót se uskuteční do devadesáti dnů ode dne účinnosti této smlouvy.

Článek 30

Příslušné ústřední orgány obou smluvních stran mohou uzavírat dohody potřebné k provádění této dohody.

Článek 31

Společná rozhodnutí hlavních hraničních zmocněnců a jejich zástupců, hraničních zmocněnců a jejich zástupců nabývají platnosti podpisem, pokud v nich není stanoveno jinak.

Článek 32

1. Každá smluvní strana hradí náklady na hraniční schůzky a jednání ve smyslu článku 16 uskutečněné na svém území.
2. Náklady související s činností expertů, povolávaných hraničními zmocněnci, a pomocného personálu hradí smluvní strana, která je povolala.
3. Náklady související s činností odborníků a jejich pomocného personálu, předvídanou v článku 7, 8 a v článku 11 odstavci 5, hradí smluvní strana, která je vysílá.

HLAVA VIII
Závěrečná ustanovení
Článek 33

Tato smlouva podléhá ratifikaci a vstoupí v platnost dnem výměny ratifikačních listin, které budou vyměněny ve Varšavě.

Článek 34

Tato smlouva se uzavírá na dobu pěti let a její platnost se prodlužuje vždy o dalších pět let, dokud ji žádná ze smluvních stran písemně nevypoví šest měsíců před uplynutím pětiletého období platnosti.

Dáno v Praze dne 2. prosince 1967 ve dvou vyhotoveních, každé v jazyce českém a polském, přičemž obě znění mají stejnou platnost.

Na důkaz toho zmocněnci smluvních stran tuto smlouvu podepsali a opatřili ji pečeti.

Za Československou socialistickou republiku:
plk. dr. Jindřich **Thon** v. r.

Za Polskou lidovou republiku:
div. gen. Grzegorz **Korzynski** v. r.